

תזכיר חוק

1. שם החוק המוצע והתקנות על פיו

חוק המילווה (חברות הביטוח), (תיקון), התשע"א-2011

2. מטרת החוק המוצע והצורך בו

סעיף 13(א) בחוק המילווה (חברות הביטוח), תשכ"ג-1962 (להלן – חוק המילווה) (חברות הביטוח)), קובע כי "בנק ישראל ינהל פנקס שבו יירשמו שמותיהם של בעלי איגרות החוב, מענייהם הרשומים ופרטי האיגרות". התיקון המוצע טכני במהותו, ומטרתו להעביר את ניהול פנקס אגרות החוב המונפקות לפי חוק המילווה (חברות הביטוח), מאחריות בנק ישראל לאחריות משרד האוצר.

בעבר, ההחלטות העקרוניות בנושא ניהול החוב הממשלתי המקומי נתקבלו על ידי משרד האוצר, ואולם, בהתאם להוראות חוק מילווה המדינה, התשל"ט-1979 (להלן – חוק מילווה המדינה), ניהול עניני אגרות החוב לפי החוק הופקד בידי בנק ישראל. בהתאם לכך, הביצוע והיישום של ההחלטות העקרוניות שנתקבלו במשרד האוצר, ובפרט העברת התשלומים וקבלת התקבולים על-פי תנאי איגרות החוב שהונפקו לפי חוק מילווה המדינה, נוהלו על ידי בנק ישראל. בעקבות תיקון לחוק מילווה המדינה משנת 2005, הועבר ניהול עניני אגרות החוב כאמור מידי בנק ישראל לידי משרד האוצר, ובפועל, בשנת 2006 החל משרד האוצר לנהל את עניני אגרות החוב שמנפיקה המדינה לפי חוק מילווה המדינה. לצורך זה גובשה היחידה לניהול החוב באגף החשב הכללי במשרד האוצר. היחידה מאגדת בתוכה את כל ההיבטים של ניהול החוב של מדינת ישראל; החל משלב קבלת ההחלטות הנוגעות למימון הגירעון בתקציב המדינה, ניהול מצבת החובות של המדינה, ניהול סיכונים פיננסיים, ביצוע הנפקות איגרות החוב הסחירות במכרזים בשוק המקומי, ביצוע הנפקות, תשלומים ותקבולים עבור איגרות החוב הלא סחירות לקרנות הפנסיה ועוד. מגמה זאת הינה חלק ממגמה כלל עולמית שבה ניהול החוב הממשלתי, על היבטיו השונים מרוכז על ידי גוף אחד, בעל אחריות כוללת, החל משלב קבלת ההחלטות ועד לשלב שבו המשקיעים באגרות החוב הממשלתית מקבלים את מלוא התשלומים על-פי תנאי האגרות.

תהליך העברת האחריות על ניהול עניני המילווה מבנק ישראל למשרד האוצר, ובפרט ההעברה של ביצוע התשלומים והתקבולים, הוא הדרגתי. כך, בתחילה, במסגרת התיקון לחוק מילווה המדינה משנת 2005, הועברה למשרד האוצר האחריות לניהול עניני המילווה של אגרות החוב המונפקות לפי חוק זה (אגרות חוב סחירות וכן אגרות החוב "ערד" ו"מירון" המיועדות לקופות גמל לקצבה בלבד). בהמשך הועברה למשרד האוצר האחריות על אגרות

החוב שמנפיקה המדינה לביטוח הלאומי לפי ההסכם ביניהם. עתה, בכוונת משרד האוצר ובנק ישראל להשלים את התהליך ולהעביר למשרד האוצר גם את האחריות לעניני המילווה של אגרות החוב שמנפיקה המדינה לפי חוק המילווה (חברות ביטוח). אחריות זו נותרה עד כה בידי בנק ישראל בשל המורכבות המאפיינת אותה, ומתוך רצון לבסס את פעילות היחידה לניהול החוב כך שהמעבר יבוצע באופן הדרגתי, על מנת להימנע מתקלות תפעוליות.

לסוף יוזכר כי סעיף 48(ה) בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, קובע כי "הנהלת מילווה המדינה שהוצאו בישראל על פי חוק שחוקק לפני פרסומו של חוק זה תהיה בידי הבנק, אם אין הוראה אחרת בחוק לגבי מלווה מסוים". התיקון המוצע מחיל הוראה מפורשת אחרת בחוק המילווה, כך שאין כל סתירה בינו לבין הוראות חוק בנק ישראל. התיקון המוצע הוא על דעת בנק ישראל.

3. עיקרי התיקון המוצע

התיקון המוצע נועד להעביר את ביצוע ההנפקות, התשלומים, הסליקה וכן את ניהול הפנקס המחייב של איגרות החוב שמנפיקה המדינה לפי חוק המילווה (חברות ביטוח).

4. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

בחוק חוק המילווה (חברות הביטוח), תשכ"ג-1962 יתוקן סעיף 13(א).

5. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה ועל התקן המינהלי

אין.

6. תגובות משרדי הממשלה לתזכיר החוק

התיקון תואם עם בנק ישראל ונעשה בתמיכתו המלאה, מתוך מטרה לאפשר לו לסגור את מחלקת מילווה המדינה, אשר תסיים את תפקידה ההיסטורי.

7. מצורף בזאת נוסח החוק המוצע

הצעת חוק מטעם הממשלה:

חוק המילווה (חברות הביטוח) (תיקון), התש"ע-2011

1. תיקון סעיף 13(א) בחוק המילווה (חברות ביטוח), התשכ"ג-1962 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13(א), במקום "בנק ישראל" יבוא "משרד האוצר".
2. תחילתו של סעיף 13(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 בחוק זה, בתום שישה חודשים מיום פרסומו.

דברי הסבר

סעיף 13א בחוק המילווה (חברות הביטוח), תשכ"ג-1962, קובע כי "בנק ישראל ינהל פנקס שבו יירשמו שמותיהם של בעלי איגרות החוב, מעניהם הרשומים ופרטי האיגרות". מטרת התיקון המוצע להעביר את ניהול הפנקס מאחריות בנק ישראל לאחריות משרד האוצר.

בעבר ההחלטות העקרוניות בנושא ניהול חוב נתקבלו על ידי אגפים שונים במשרד האוצר, ואולם, בהתאם להוראות חוק מילווה המדינה, התשל"ט-1979 (להלן – חוק מילווה המדינה), ניהול עניני אגרות החוב לפי חוק מילווה המדינה הופקד בידי בנק ישראל. בהתאם לכך, הביצוע והיישום של ההחלטות העקרוניות שנתקבלו במשרד האוצר, ובפרט העברת התשלומים וקבלת התקבולים על-פי תנאי של איגרות החוב שהונפקו לפי חוק מילווה המדינה, נוהלו על ידי בנק ישראל. בעקבות תיקון לחוק מילווה המדינה משנת 2005, הועבר ניהול עניני אגרות החוב כאמור מידי בנק ישראל לידי משרד האוצר, ובפועל, החל משנת 2006 החל משרד האוצר לנהל את עניני אגרות החוב שהנפיקה המדינה לפי חוק מילווה המדינה. לצורך זה גובשה היחידה לניהול החוב באגף החשב הכללי במשרד האוצר. היחידה הינה גוף אינטגרלי אשר מאגד בתוכו את כל ההיבטים של ניהול החוב של מדינת ישראל, לרבות קבלת ההחלטות הנוגעות למימון הגירעון בתקציב המדינה, ניהול מצבת החובות של המדינה, ניהול סיכונים פיננסיים, ביצוע הנפקות איגרות החוב הסחירות במכרזים בשוק המקומי, ביצוע הנפקות, תשלומים ותקבולים עבור איגרות החוב הלא סחירות לקרנות הפנסיה ועוד. מגמה זאת הינה חלק ממגמה כלל עולמית שבה ניהול החוב הממשלתי, על היבטיו השונים מרוכז על ידי גוף אחד, בעל אחריות כוללת.

תהליך העברת האחריות על ניהול עניני המילווה מבנק ישראל למשרד האוצר, ובפרט ההעברה של ביצוע התשלומים והתקבולים ע"י בנק ישראל למשרד האוצר, הינו הדרגתי. כך, בתחילה, במסגרת התיקון לחוק מילווה המדינה משנת 2005, הועברה למשרד האוצר האחריות לניהול עניני המילווה של אגרות החוב המונפקות לפי חוק זה (אגרות חוב סחירות וכן אגרות החוב "ערד" ו"מירון" המיועדות לקופות גמל לקצבה בלבד). בהמשך הועברה למשרד האוצר האחריות על הטיפול באגרות החוב שמנפיקה המדינה לביטוח הלאומי לפי

ההסכם ביניהם. עתה, בכוונת משרד האוצר ובנק ישראל להשלים את התהליך ולהעביר למשרד האוצר גם את האחריות לענייני המלווה של אגרות החוב שמנפיקה המדינה לפי חוק המלווה (חברות ביטוח). אחריות זאת נותרה עד כה בידי בנק ישראל בשל המורכבות המאפיינת אותה, ומתוך רצון לבסס את פעילות היחידה לניהול החוב ולבצע את המעבר באופן הדרגתי, על מנת להימנע מתקלות תפעוליות.

התיקון המוצע הוא על דעת בנק ישראל.
